

den højtærede Indenrigsminister mellem Vurderingssummerne fra Gaarde til Huse, ikke er holdbar. Jeg skal ikke opholde mig ved — det kommer jeg tilbage til senere —, at det egentlig ikke er helt korrekt at sige, at Vurderingssummerne ere højst for de smaa Brug og derefter faldende opefter til de store. Det er ikke korrekt, og det er heller ikke forkert; det er en Blanding af begge Dele. Der er nemlig derved at mærke for det første, at en Sammenligning imellem Ejendomsskyldsvurderingssummerne for Husene og for Gaardene, som de ere opførte i Statistisk Tabelværk, maa gøres med uhyre stor Varsomhed af den simple Grund, at Vurderingerne for Gaardene, altsaa for Ejendomme over 1 Tønde Hartkorn, ere opførte paa Grundlag af Hartkornet, medens de for Husenes Vedkommende ere opførte paa Grundlag af Tønder Land. Det vil altsaa sige, at der er brugt to forskellige Udgangspunkter, og naar vi nu lægge Mærke til, at der er Huse selv med forholdsvis god Jord, der naa op til et meget betydeligt Areal, saa er det jo kun et Udtryk for, at disse Huse have et ganske urimelig lavt Hartkorn. Der kan være forskellige Grunde dertil. Jeg vil bare pege paa ganske enkelte, f. Eks., at der er udtørrede Arealer, der endnu ikke ere skyldsatte. Hvor en Del af Ejendommen bestaar af saadanne udtørrede Arealer, ville vi komme til ganske urimelige Tal, naar vi overføre Tøndetal af Land til Tøndetal af Hartkorn. Jeg skal henvise til et enkelt Tilfælde i Viborg Amt, Simested Kommune, hvor vi have to Ejendomme, Huse med over 54 Tønder Land, der i Gennemsnit ere vurderede til 190,000 Kr. pr. Tønde Hartkorn. Og vi komme til saadan noget som ca. 500 Ejendomme Landet over, Huse altsaa, med over 18 Tdr. Land, der ere vurderede, det er lidt forskelligt, men til saadan noget som 25,000 Kr. pr. Td. Hartkorn, naar vi fra Td. Land ændre om til Td. Hartkorn. Disse Tal ere for mig ikke noget som helst Bevis paa, at Husenes Hartkorn er for højt vurderet, men det er et uomtvisteligt Bevis for, at disse Ejendomme, der statistisk set ere Huse, fordi de ere under 1 Td. Hartkorn, have været alt for lavt ansatte før, og vi kunne være enige om, at hvis vi ikke vare gaaede over til Beskatning efter Ejendomsskyld i 1903, vilde det have været en uomgængelig Nødvendighed at faa en ny Matrikel, som vilde have ramt ogsaa den Slags Ejendomme, som Talen er om her, og bragt

dem op fra Kategorien Huse til Kategorien Gaarde. Det er ganske utvivlsomt. Med andre Ord, det høje Tal paa Huse er ikke saa højt som angivet, naar vi tage disse, der i Virkeligheden slet ikke ere Huse, bort derfra. Der gives mange andre Grunde til, at større Ejendomme henregnes under Huse, end selve den, at Jord ikke er boniteret.

Men selv bortset derfra er det givet, at de smaa Ejendomme efter den Maade, hvorpaa Vurderingen foretages, gennemgaaende ville blive vurderede for højt — det er der ingen Tvivl om —, højt i Sammenligning med andre Ejendomme. Men netop det var det, man søgte at raade Bod paa, da man vedtog Ejendomsskyldloven i 1903, ved at hjemle Fradrag for de smaa Ejendomme, men den Gang, da man, om jeg saa maa sige, stod paa bar Bund, var det vanskeligt at bedømme Forholdene. Der gaves jo ingen almindelig Vurdering at gaa ud fra; til en vis Grad maatte man gribe paa maa og faa. Med andre Ord, det Fradrag, man blev enig om, kunde ikke den Gang laves, om jeg saa maa sige, rationelt. Nu have vi et bedre Middel i saa Henseende til at gøre det efter de Vurderinger, der ere foretagne baade i 1904 og nu i den sidste Tid. Og der er ikke noget som helst mærkværdigt i, at der viser sig Fejl i disse Fradrag, og at der derved kommer Fejl i Ejendomsskyldbekskatningen; snarere vilde det være i højeste Grad mærkeligt, om man paa Forhaand havde været i Stand til at bedømme Virkningerne af Ejendomsskyldloven saa sikkert, at man ikke havde begaaet Fejl. Disse Fejl, som jeg erkender der findes, og som jeg senere skal vise hvor findes, er vort Parti villigt til snarest muligt og i størst muligt Omfang at se at faa ændrede.

Til Slutning af dette Afsnit, og før jeg gaar over til at fremsætte det, jeg egentlig mener er Vejen, vi skulle gaa, ønsker jeg blot et Øjeblik at dvæle ved et enkelt af de af den højtærede Minister fremsatte Eksempler. Til at tjene som positivt Bevis ere de Eksempler, Ministeren fremsatte, i Virkeligheden ganske værdiløse. Paa Sp. 2419 i Fortrykket — jeg har beskæftiget mig med dette Spørgsmaal i Juleferien uden at have haft Rentrykket for mig; er der foretaget Forandringer i Fortrykket, ændres mine Udtalelser i Henseende dertil — omtales en Ejendom paa 113 Tdr. Hartkorn, en Herregaard, den eneste i det paagældende Sogn, som Ministeren ikke opgiver. Den højtærede Mini-